

Jeg blev for sent opmærksom derpaa, og da jeg anførte det i Udvalget, blev man der enig om ikke at stille noget Ændringsforslag til denne Behandling angaaende dette Punkt, fordi man ikke i Forveien havde talt med den høitagtede Minister derom. Jeg gaar ud fra, at det er Lovudkastets Mening, at disse Valgmenigheder selv i Et og Alt skulle lønne den Præst, som de vælge og betjene sig af; men der staar ikke et Ord derom i Loven, og det forekommer mig at være en stor Mangel ved den. Jeg kan ikke tro Andet, end at det er den høitagtede Ministers Mening, at Valgmenigheder selv skal lønne sin Præst, og jeg kan derfor ikke tro, at han kan have det Mindste imod, at en ny Bestemmelse derom indsettes i Loven, men skulde det ikke være den høitagtede Ministers Mening, at Menigheden skulde have en Forpligtelse i saa Henseende, vilde jeg fra mit Standpunkt finde, at der var saa meget større Nødvendighed for at indsatte en saadan Bestemmelse; thi uden denne Forudsætning kan jeg ikke give min Stemme til Loven". Det var den ærede Ordførers Ord den Gang, og da derpaa Ministeren udtalte, at han ansaa den krævede Bestemmelse for en Selvsølge, saa at man ikke behøvede at indsatte den i Loven, saa svarede det ærede Medlem: "Ja, det er dog bedst at sikkre sig, og jeg anser det for nødvendigt. Da man senere kom til 3die Behandling, havde der imidlertid fundet Forhandling Sted i Udvalget; og dette Ordfører, det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), stillede som Følge af denne Forhandling et Ændringsforslag til Valgmenighedsloven, hvori der opstillede som Nr. 5 følgende nye Betingelse for Indførelse af Valgmenigheder, der ikke tidligere havde været fremsat, men nu tilføiede: „at Menighederne selv afholde de med deres færegne Stilling forbundne Udgifter“, og dette Forslag blev ikke alene tiltraadt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, men det blev endogsaa enstemmig vedtaget her ved 3die Behandling. Nu siger jeg, at overfor dette er det ganske mærkeligt, at de Herrer, og særlig det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, i sit Ændringsforslag opstiller det som et Krav for Ordningen af Lønningsforholdene for Sognepræster, at der skal tilføies Noget af Statens Midler til Valgmenighederne. Det ærede Medlem sagde vel i sit Slutningsforedrag igaar, at han ikke opstillede det som et Krav, og gjerne skulde frasælde det, men i saa Tilfælde finder jeg hans Optræden endnu mærkvardigere. Det har glædet mig at høre, at man ikke holder fast paa denne Bestemmelse, men har i Sinde at frasælde den igjen, saa at Opstillingen af den i Virkeligheden Intet betyder, men det forbauser mig, at den ærede Ordfører har opstillet Ændringen, naar han ikke vilde stille den som et Krav. Ja, var Ændringen stillet af et ungt, uerfarent Medlem her i Salen, som havde

den Tro, at han var den Første, der havde opdaget en saadan Kanke, og som nylig var kommen herind med den naive Mening, at han ved sin Veltalenhed og personlige Indflydelse kunde gennemføre Noget, som Ingen hidtil havde kunnet gennemføre, saa kunde jeg have forstaaet det, thi han vilde jo kunne tro, at det i Grunden var et uskyldigt Forslag. Men at den ærede Ordfører kan tro, at det er et uskyldigt Forslag, at han kan tro, at i denne Sag ikke alene han skulde have forandret Standpunkt, men at tillige hele Thinget, som enstemmig vedtog den af mig nylig omtalte Bestemmelse i Valgmenighedsloven, skulde have gjort det, eller i alt Fald saa stor en Del af Thinget, at et aldeles modsat Forslag ikke skulde kunne blive noget egentligt Stridspunkt, det er det, som jeg ikke kan forstaa. Nei, naar man vil være indbefommende, saa stiller man sig ikke paa den Maade, saa fremkommer man ikke med Ændringsforslag, som man ikke vil holde paa, men som maaske Andre ville holde desto kraftigere paa, og saa indkaster man ikke nye Stridsæbler, men gjør Sit til, at de holdes ude. Det var det, som jeg igaar søgte og maatte søge at gjøre gjældende overfor den Optræden, som den ærede Ordfører mente sig berettiget til. Jeg fandt det ligeoverfor hans Ytringer paa sin Rads at paavise, at Exemplet paa ingen mulig Maade var viist fra hans og Meningsfællers Side, men at endog netop det Modsatte var viist, idet man idelig og idelig havde reist nye Stridspørgsmaal, og nu tilfiddet endog havde været saa lidet kræsen, at man havde bevenmet sig til at søge et Stridspørgsmaal, hvor man selv var nødsaget til fuldstændig at forandre sit tidligere Standpunkt.

Th. Nielsen: Jeg skal selvfølgelig ikke komme ind paa at forsvare den ærede Ordfører, thi det vil han nok selv gjøre, men Et skal jeg dog have overfor det ærede Medlem for Fredericia (Gad), og det er, at det forekommer mig, at han med en overdreven Varme tager sig af denne Paragraf om Hjælp til Valgmenigheder, ja han synes endog i den Grad at ville tage sig deraf, at han mener, at hvad Folkethinget vedtog i 1868, det skulle vi staa ved den Dag i Dag; men vi maa ikke glemme, at den Gang var det et andet Folkething, og det var andre Forhold, under hvilke Loven om Valgmenigheder vedtoges; den Gang var der ikke Tale om, at de øvrige Sognemenigheder skulde have nogen Valgret til deres Præst; dette forandrer totalt Stillingen, og det viser sig her, i hvor høi Grad det er misvisende at læse gamle Forhandlinger op; thi den gamle Situation kommer aldrig til at foreligge igjen. Naar det ærede Medlem fremdeles hævde, at der var opstillet Ting, som det ikke er Nertallets Agt at holde paa, og at det havde Ordføreren sagt, da er dette ikke Tilfældet. Der er kun sagt, at, dersom Stridspørgsmaalet alene